

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”
CONCURSUL REGIONAL
EXCELSIOR
EDIȚIA a III-a, 2025
înscris în
Domeniul: științific
Etapă locală, 18 ianuarie 2025

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	

Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a III-a

Se dă textul:

„De azi dimineață îmi place și profesorul nostru de acum. Pe când intram în clasă, unde el se și afla pe catedră, școlari de-ai lui, de acum un an, trecând pe la ușa clasei noastre, se opreau puțin, ca să-l salute.

— Bună ziua, domnule profesor!

— Bună ziua, domnule Perboni! Unii chiar intrau, îi strângeau mâna și fugeau repede. Se vede că ei îl iubesc și că s-ar întoarce bucuroși la dânsul. El le răspundea:

— Bună ziua! Strângea mâinile ce i se întindeau, dar nu se uita la nimeni, și rămânea serios după fiecare salutare; dunga de pe frunte i se adâncea și mai tare; sta întors spre fereastră, uitându-se la acoperișul casei din față; în loc de a se bucura de acele saluturi, părea că se simțea mâhnit.

După aceea se uită cu băgare de seamă la fiecare din noi. Se pogorî de pe catedră și ne dictă plimbându-se printre bănci. Văzând pe un copil roșu la față și cu chipul plin de bubulițe, încetă îndată de a mai dicta, se opri, apucă obrazul băiatului cu mâinile, îl privi adânc, îl întrebă ce are și-i pipăi fruntea, ca să vadă dacă arde.

În timpul acesta, un băiat, care stătea la spatele lui, se ridică și au început să se strâmbe la el. El se întoarse fără de veste, băiatul se opri repede și-și plecă ușor capul, așteptându-și pedeapsa. Profesorul îi puse o mână pe cap și îi zise numai atât:

— Să nu mai faci așa! Apoi se sui iar pe catedră și începu să dicteze.

Când sfârși de dictat, se uită câțva timp la noi fără a vorbi și apoi ne zise încetinel cu glasul lui cel gros, dar blând:

— Ascultați, copii! O să petrecem un an împreună, să ne silim în toate chipurile, ca să-l petrecem bine. Învățați și fiți buni! Eu n-am familie! Voi sunteți familia mea! Acum un an trăia încă biata mea mamă: a murit și ea. Am rămas singur! Vă am numai pe voi pe lumea aceasta! Nu mai am altă dragoste, alt gând, decât al vostru! Fiți voi copiii mei! Eu vă iubesc; iubiți-mă și voi pe mine! N-aș dori să mă văd silit ca să pedepsesc nici măcar pe unul din voi. Arătați-mi că sunteți băieți de inimă. Școala noastră să fie o familie; voi să fiți mângâierea și fala mea. Nu vă cer să-mi făgăduiți acestea prin vorbe; sunt sigur că în inima voastră fiecare din voi a și răspuns "da"; de aceea vă și mulțumesc! Tocmai atunci intră portarul, ca să sune sfârșitul orei. Ieșiră cu toții în liniște. Băiatul care se strâmbase la spatele profesorului, se apropie de el și îi zise cu sfială:

— Iertați-mă, domnule profesor! Profesorul îl sărută pe frunte și-i răspunse:

— Du-te, fătul meu!”

(fragment din *Profesorul nostru*, *Cuore, inimă de copil* - Edmondo de Amicis)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
dimineață			
strângea			
place			
examen			

6 puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
se pogorî		
să ne silim		
dragoste		
Mâhnit		

4 puncte

3. Alcătuieste două enunțuri cu următoarele cuvinte „bănci” și „noi”, cu sensuri diferite față de cele din text.

4 puncte

4. Formulează câte o propoziție cu fiecare cuvânt: deal/ de-al, casă/ ca să.

4 puncte

5. Transformă următoarele cuvinte în părțile de vorbire date în tabel:

Substantiv	Adjectiv (cuvânt care arată însușirea)
aur	
	gros
	bucuroasă
supărare	

4 puncte

6. Alcătuieste câte o propoziție enunțiativă cu expresiile „băgare de seamă” și „să ne silim în toate chipurile”.

4 puncte

7. Se dă textul:

„Orizontul fumuriu este luminat de o rază aurie. Un iepure zglobiu apare din tufişuri. El se apropie de un clopoşel mic şi gingaş, pe care raza blândă îl mângâie ocrotitoare.”

Transcrie din text patru grupuri de substantive + adjective (cuvinte care arată însuşirea).

4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Care era dorinţa profesorului la începutul clasei? Formulează răspunsul în două-trei enunţuri, cu exemple din text.

12 puncte

2. Scrie patru cuvinte înrudite pentru cuvântul „şcoală”.

6 puncte

3. Menţionează factorul care a perturbat comunicarea din timpul orei.

6 puncte

4. Scrie ideea principală din primul alineat.

6 puncte

